

*Dosavadní snažení a
trápení ČCHS s
klasifikací a
naceňováním
chirurgických výkonů*

J. Votoček,

Základní problém

- sazebník tvoří VZP, ale nechává si ho vydat Ministerstvem jako obecně závaznou vyhlášku

15 let bojů

- sazebník v této podobě vytvořen v r.1995
- první fáze pokusu o nápravu 2002 – 2008
- druhá fáze – kultivace sazebníku 2012 – 2013

Důvody revise sazebníku

- stvořen v roce 1995
- některé výkony jsou nejasně vymezeny
- některé výkony jsou obsolentní
- nezachycuje vývoj medicíny od r. 1995
- neobsahuje cenový vývoj od r. 1995
- nerovnoměrné vztahy mezi obory

Nejasné vymezení

- sinus pilonides na hlavě a krku
- resekce tenké kličky – 2 až 10 za stejnou cenu
- sdružené výkony
 - u všech výkonů účtována laparotomie
 - tedy vykazuje se 2x či 3x
- není menší operace varixů než stripping

Absurdity

- implantace portu k chemoterapii

578 bodů

- port jako ZUM

- implantace kardiostimulátoru

11 045 bodů

- kardiostimulátor jako ZUM

- amputace 1 článku prstu ruky

1 034 bodů

- amputace cervixu dělohy

1 094 bodů

- amputace celé ruky

2 760 bodů

- amputace 1 prstu na noze

2 987 bodů

Incise abscesu

■ chirurg	183 bodů
■ urolog	495 bodů
■ gynekolog	704 bodů
■ ortopéd	933 bodů

Laparoskopie

- výkony jsou hodnoceny násobkem půlhodinového času
- tedy hodnotí jen amortisaci aparatury bez ohledu na provedený typ výkonu
- tedy lidská práce, um a know how jsou zcela zdarma

Neobsahuje cenový vývoj od r. 1995

- inflace
- změna DPH
 - veškeré materiálové vstupy jsou bez DPH
- vývoj nových materiálů
- vývoj nových operačních postupů
- v oblasti operačních oborů je sazebník zakonzervovaný 21 let

Rozdílné pojetí kalkulací

- kardiochirurgie ve výkonu
 - jednorázové rouškování
 - amortisace operačního síta
 - lékový paušál 10 000,- Kč
 - materiálový paušál 10 000,- Kč
- plastická chirurgie ve výkonu
 - amortisace operačního síta
- ostatní operační obory
 - mají vše výše uvedené v režii

Z = A + (minutová režie x čas výkonu)

$$A = (F \times G \times H) + [K : (O \times P \times R) : N] + [(S \times O) : L] + (T \times U) + (V \times X)$$

B = osobní náklady nositele výkonu

$$B = F \times G \times H$$

C = náklady na jednoúčelové přístroje

$$C = I + J$$

D = náklady na zdrav. materiál, přímo spotřebovaný při výkonu

$$D = T \times U$$

E = náklady na léčivé přípravky přímo spotřebované při výkonu

F = základní minutová sazba

= 2,216 Kč/min pro vysokoškoláky a 1,320 Kč/min pro SZP

G = mzdový index nositele výkonu

= vysokoškolák

po promoci

0,5

s praxí 2 roky

0,8

se základní atestací

1

+ definovanou funkční specialisací 1,3

s další atestací

1,8

s mimořádnou kvalifikací

3

absolventka

0,6

po ukončení nást. praxe

1

po atestaci

1,4

SZP

H = čas nositele výkonu

= je určen v registračním listě každého výkonu

I = náklady na amortizaci přístroje

$$I = K : L$$

J = náklady na specifickou údržbu přístroje

$$J = S \times O : L$$

K = cena přístroje

= je určena v registračním listu každého výkonu

L = počet použití přístroje

$$L = M : N$$

M = celková doba použití přístroje

$$M = O \times P \times R$$

N = čas výkonu

O = životnost přístroje v letech

= je určena v registračním listu každého výkonu

P = počet pracovních dnů v roce

= je stanoven na 223

R = stanovená doba užívání přístroje

= cena přístroje „K“

do 1 milionu

= 4 hodiny denně

do 5 milionů

= 6 hodin denně

nad 5 milionů

= 12 hodin denně

S = náklady na specifickou údržbu přístroje za 1 rok

T = cena jednotky materiálu

U = počet spotřebovaných jednotek

V = cena balení léčivého přípravku

= je určena v registračním listu každého výkonu

X = počet spotřebovaných balení léčivého přípravku

= je určena v registračním listu každého výkonu

Z = celková hodnota výkonu v bodech

Kalkulační vzorec:

$$Z = A + (\text{minutová režie} \times \text{čas výkonu})$$

A = přímé náklady (v bodech)

$$A = B + C + D + E$$

$$A = (F \times G \times H) + [K : (O \times P \times R) : N] + [(S \times O) : L] + (T \times U) + (V \times X)$$

B = osobní náklady nositele výkonu

$$B = F \times G \times H$$

C = náklady na jednoúčelové přístroje

$$C = I + J$$

D = náklady na zdrav. materiál, přímo spotřebovaný při výkonu

$$D = T \times U$$

E = náklady na léčivé přípravky přímo spotřebované při výkonu

Registrační list

- nejsou právně závazným dokumentem
- obsahují i zjevné chyby
- to se speciálně týká otázky sdílení výkonů mezi jednotlivými odbornostmi
 - všechny ortopedické operace má sdílené i protetik
 - punkci kloubu smí dělat jen rheumatolog, ne vašk chirurg či ortoped
- přesto jsou na základě vadného obsahu měněny smluvní vztahy mezi ZP a poskytovateli

I. Etapa 2002 – 2006

- vytvoření skládačky
- boj za navýšení minutové režie
- boj za jednorázové rouškování

Vytvoření skládačky

Princip skládačky

V principu skládačky se konkrétní operační výkon vykazuje jako součet jednotlivých dílčích kroků, z nichž se ve skutečnosti skládá, což umožňuje při každé operaci vykazovat přesně to, co konkrétně se v operačním poli odehraje.

Princip skládačky

- samostatně se vykazuje přístupový kód
 - časově rozdělen na
 - otevření rány na začátku operace
 - obsahuje jednorázové rouškování a oblečení oper. skupiny
 - uzavření rány na jejím konci
- samostatně jednotlivé resekční výkony
- samostatně jednotlivé rekonstrukční výkony
- stejně řešeny i výkony miniinvasivní

Princip skládačky

- u laparoskopických výkonů
 - 4x laparopunkce
 - každá s $\frac{1}{4}$ jednorázového operačního krytí
 - každá s $\frac{1}{4}$ jednorázového oblečení operační skupiny
 - vlastní operační výkon
 - použití laparoskopického síta
 - použití věže
 - použití videolinka

Mezioborový přístup k tvorbě kódů

- 16 schůzek pod záštitou vědecké rady ČLK
- jednotné principy
 - ocenění materiálu
 - jednotné balíčky jednorázového rouškování
 - definice operačních sít
 - stanovení minutové režie operačních sálů

Novela registračních listů

- v letech 2003 – 2007 bylo zpracováno 1 316 registračních listů jednotlivých výkonů všech operačních oborů
- v pracovní skupině,
 - projednáno
 - tvrdě oponováno
- v dohodovacím řízení
 - v segmentu pojišťoven plichta
 - v ostatních 4 segmentech schváleno
- předáno ministerstvu k rozhodnutí ve vyšším zájmu

Všeobecná chirurgie dosud 112 kódů

- 33 kódů navrženo ke zrušení
- 79 kódů více či méně přepracováno
- 75 kódů nově vytvořeno

Celkem zrevidováno či nově vytvořeno 1 316 registračních listů

■ chirurgie	154	■ gynekologie	69
■ dětská chirurgie	32	■ dětská gynekologie	13
■ traumatologie	93	■ stomatochirurgie	102
■ cévní chirurgie	97	■ ortopedie	191
■ neurochirurgie	73	■ ORL	142
■ hrudní chirurgie	52	■ oftalmologie	3
■ plastická chirurgie	142	■ urologie	153

Minutová režie

Obsahem režie je

- **spotřeba materiálu**
 - léky, zdrav. materiál, prádlo, potraviny, ochranné pomůcky, palivo, atd.
- **spotřeba energie**
 - elektřina, voda, pára, plyn
- **služby**
 - opravy a údržba, poštovné, telefonní poplatky, praní prádla, úklid, software, nájemné
- **osobní náklady**
 - mzdy, zdrav. a soc. pojištění, ost. osobní náklady
- **ostatní náklady**
 - odpisy nedobytných pohledávek (cizinci), úroky z půjček atd.
- **odpisy**
- **daně**

**Je sice známo, co je obsahem režie,
ale neexistuje algorytmus výpočtu**

Hodnota minutové režie

■ rok	1995	2002	2005	2008
■ interní obory	2,00	2,20	2,41	2,52
■ chirurg. obory	2,40	2,64	2,90	3,02
■ sesterské výkony	0,70	1,60	1,75	1,83
■ Stomatol. výkony	2,50	2,75	3,02	3,15

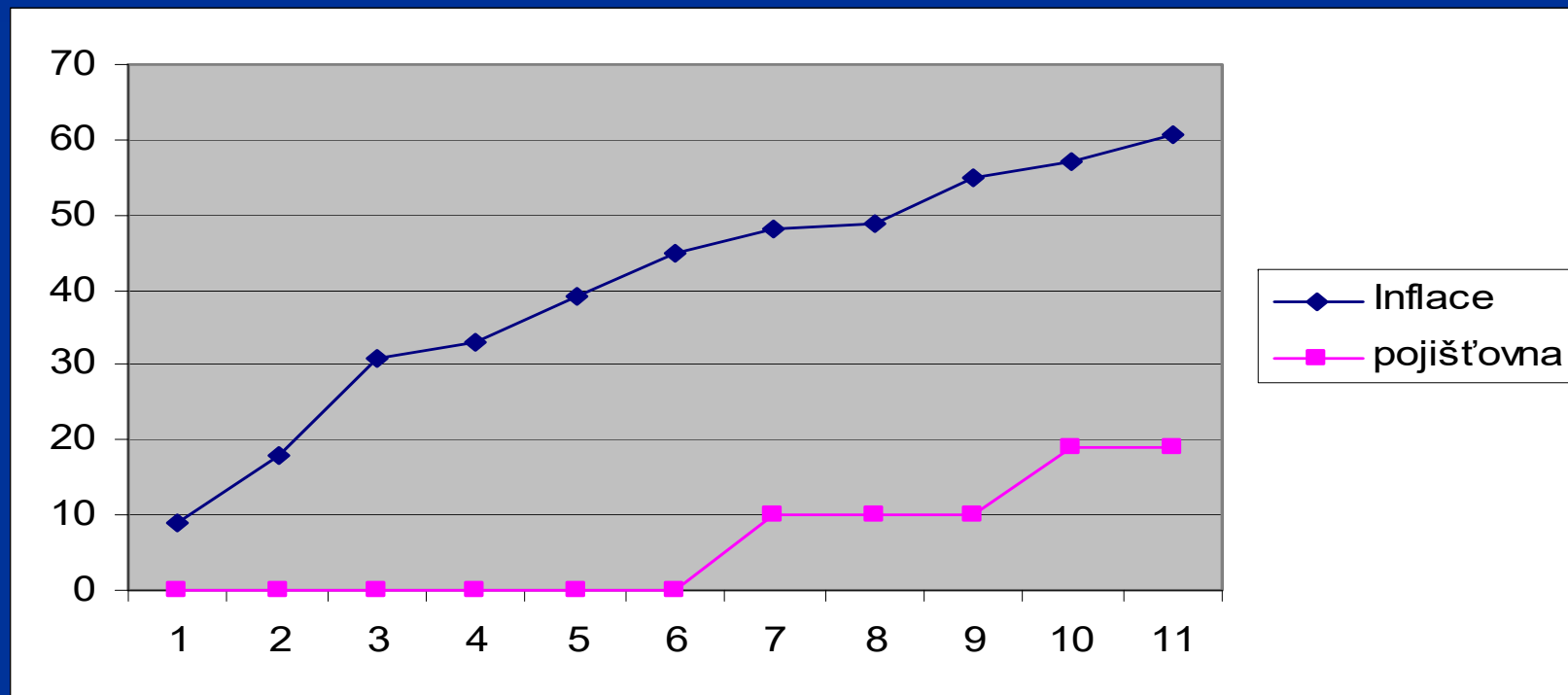
od r. 2002 + roční, (nikoliv kumulovaná inflace)

Průběh inflace

19 96	19 97	19 98	19 99	20 00	20 01	20 02	20 03	20 04	20 05	20 06	20 07	20 08	suma
8,8	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1	2,8	1,4	2,5	2,8	6,3	64,84

Inflační křivka

■ 1996 – 2008

Průměrné náklady minutové režie v r. 2004

■ <i>personální náklady</i>	<i>21,82</i>
■ <i>sálové přístrojové a nástrojové vybavení</i>	<i>4,23</i>
■ <i>provozní náklady:</i>	<i>8,33</i>
■ <i>z toho elektřina</i>	<i>0,59</i>
■ <i>voda</i>	<i>0,19</i>
■ <i>vytápění a klimatisace</i>	<i>1,24</i>
■ <i>sterilisace</i>	<i>4,69</i>
■ <i>úklid</i>	<i>1,14</i>
■ <i>odpad</i>	<i>0,27</i>
■ <i>Celkem</i>	<i>34,18</i>

Personální náklady

do této sumy jsou započítány kompletní náklady zaměstnavatele na druhou asistenci (počítáno hodnotou 0,8 jako výraz toho, že má své povinnosti i na oddělení), na střední zdravotnický personál a pomocný zdravotnický personál operačních sál, který je počítán plnou sazbou; vše přepočítáno na jeden chirurgický sál.

- v roce 2004 *Ø 21,82,- Kč*
- v roce 2010 *Ø 21,82,- Kč*
- v roce 2017 *Ø 21,82,- Kč*

Přístrojové vybavení operačních sálů

- fixní vybavení podle stanoviska výboru chir. společnosti
- celková cena vybavení na 1 operační sál

4, 231. 746,90 Kč

amortisace 4,23 Kč/min

Provozní náklady celkem

■ <i>provozní náklady:</i>	<i>8,33</i>
■ <i>z toho elektřina</i>	<i>0,59</i>
■ <i>voda</i>	<i>0,19</i>
■ <i>vytápění a klimatisace</i>	<i>1,24</i>
■ <i>sterilisace</i>	<i>4,69</i>
■ <i>úklid</i>	<i>1,14</i>
■ <i>odpad</i>	<i>0,27</i>

Hodnota minutové režie v r. 2004

■ hodnota dle VZP

■ 3,02 Kč/min

■ reálná hodnota

■ 34,18 Kč/min

Boj za jednorázové rouškování

Jednorázové rouškování

- Směrnice EU č.

EN 13795

k jejímuž dodržování se ČR zavázala již
v květnu 2004 a jejíž poslední část vstoupila
v platnost v ČR jako ČSN EN 13795
od 1. ledna 2007

Zavedení jednorázového rouškování

- dle podkladů dodaných VZP na MZd by náklady činily 9 mld Kč/ročně.
- rouškování na jednu laparotomii či thorakotomii stálo v té době zhruba 1000,- Kč
- ČR má zhruba 10 milionů obyvatel
- ergo jeden každý včetně nemluvnat postoupí ročně 1 velkou operaci
- reálné náklady 700 – 800 milionů/ročně

Dlouho očekávaná novela sazebníku odmítnuta

- odůvodněním je to, že by náklady na jeho zavedení představovaly 25 mld Kč

Taková je však

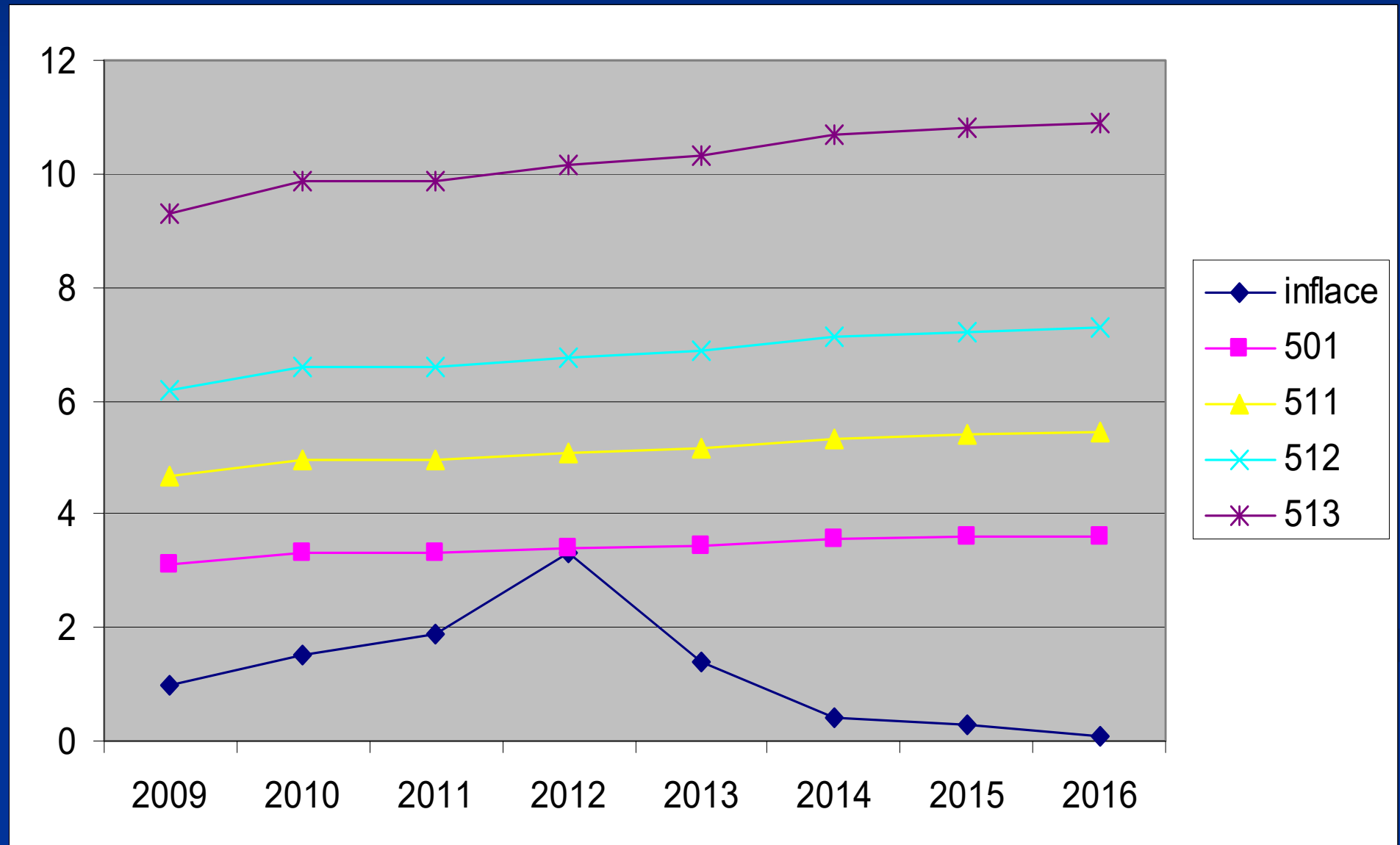
skutečná cena práce operačních
oborů

Úspěchy v mezidobí

- od r. 2009 byly rozděleny stávající autorské odbornosti na 4 dílčí části s rozdílnou minutovou reží
 - 501 – klinická vyšetření a přístrojové kódy
 - 511 – ambulantní výkony
 - 512 – standardní operační výkony
 - 513 – speciální operační výkony
- tato minutová režie je pravidelně valorisována
- navýšení mzdových indexů

Nárůst minutové režie

■ 2009 - 2016

II. Etapa 2011 – 2013

- kultivace sazebníku – fa JanigaLabs
 - digitalisace registračních listů
 - odborným společenstvem předvedeno v létě 2011
 - odmítnuto pro spoustu chyb
 - využito k revisi všech registračních listů u všech odborností
 - u operačních oborů oživen projekt skládačky

Projednávání v pracovní skupině

- vytvořeno mnoho registračních listů nových výkonů, zohledňujících vývoj v oboru
- jeden každý návrh registračního listu
 - tvrdá oponentura
 - důvodnosti použití Pmat
 - hádky o každý čtverec či roušku
 - hádky o každý steh
 - hádky o každý přístroj
 - hádky o ZUM

Kultivací prošlo

- 5910 výkonů celkem
 - 672 RL interních výkonů
 - 1523 RL laboratorních výkonů
 - 3715 RL operačních výkonů
- To vše provedli zástupci odborných společností
zcela zdarma

Chirurgické výkony

■ Všeobecná chirurgie

■ navrženo ke zrušení	33
■ nezměněno	20
■ obsahově pozměněno	48
■ nově vytvořeno	100

■ Hrudní chirurgie

■ navrženo ke zrušení	4
■ obsahově pozměněno	21
■ nově vytvořeno	11

Vykazovat se sice budou
skutečné náklady podle
sazebníku

Platit se stejně bude podle
paušálu,
tj. +3% loňského roku

Už bylo uděláno, už bylo hotovo

- pak si na Mysteriu zdravotnictví někdo vzpomněl, že je vzhledem ke změně struktury mnoha výkonů v rámci skládačky, nutno vytvořit převodníky vůči DRG
- hekticky se během 2 měsíců u většiny odborností vytvořily.
- bohužel ne úplně u všech

Rozhodnutí pana náměstka

- do vyhlášky (tj. sazebníku pro rok 2014) se vloží jen kultivované výkony interních a laboratorních oborů
- u výkonů operačních se během půl roku urychleně dodělají všechny převodníky a do vyhlášky se zařadí o rok později

Aféra Nagyová

- padla vláda
- náměstka spláchla voda
- skládačka šla do kyték
- nový ministr se rozhodl řešit financování zdravotnictví jiným způsobem
- podfinancování operačních výkonů proti ostatním se systémově prohloubilo
- A tak to bude minimálně do roku 2020

Co bude dál ?

DRG – Restart

!?